

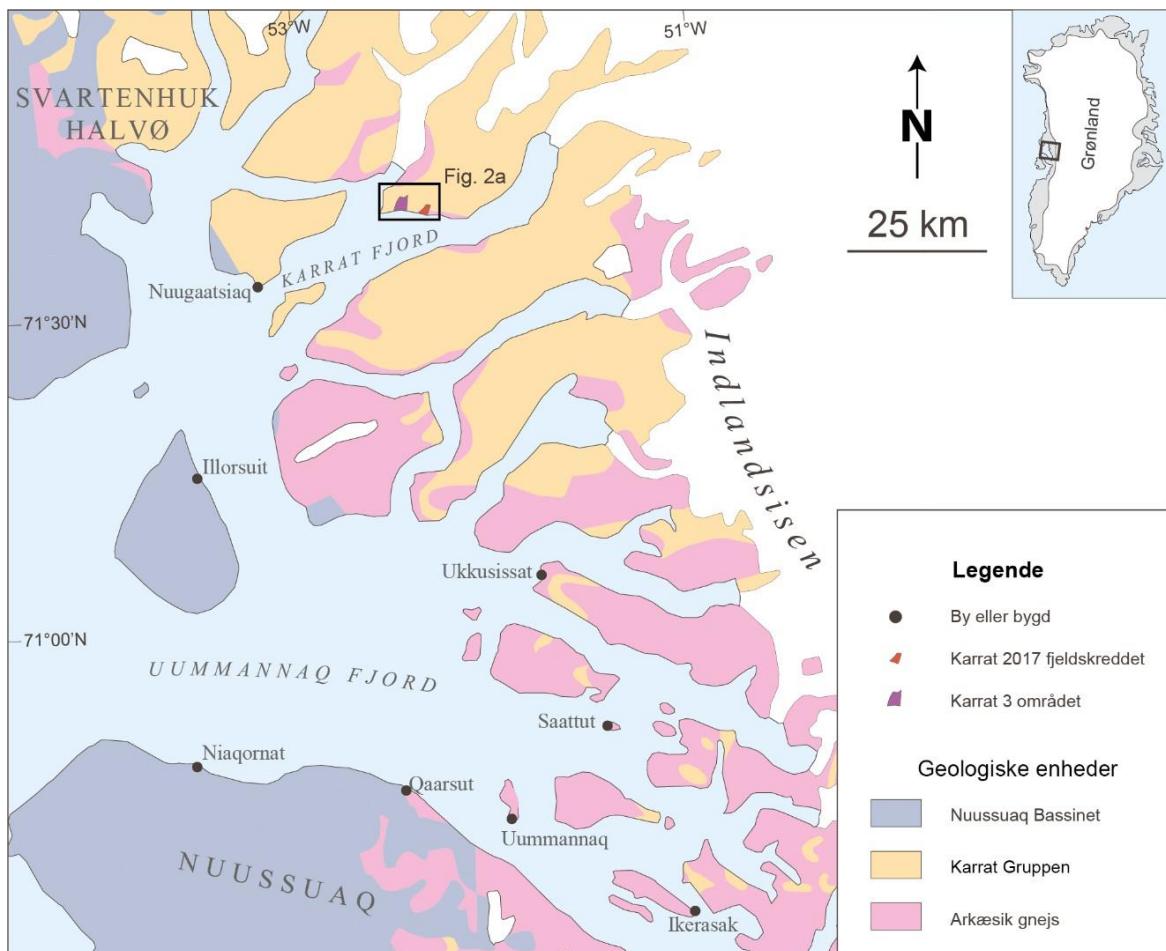
**Uummannap sulluani qaqqani sisortoqarsinnaanerata
tassaarsuaqarsinnaanerullu aarlerinaateqarnerat pillugu GEUS-ip
allakkiaa – suliatigut ilisimasat killiffiat marts 2021**

Imaasa allassimaffiat

<i>Indledning</i>	2
<i>Egikkaaneq</i>	4
<i>Sumiiffiit qajannartut i Karrat Kangerluat</i>	6
Karrat 1	7
Karrat 2	7
Karrat 3	8
Karrat 1, 2 aamma ataatsimut nalilersuiffigineri	10
<i>Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq</i>	11
Periaaseq paassisutissanillu tunngaviit	11
Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq 2017-imni qaqqap sisoorneranut tunngatillugu	12
Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq Karrat 1, 2 aamma 3 eqqarsaatigalugit	13
Nuugaatsiaq	15
Illorsuit	16
Qaarsut.....	17
Niaqornat	18
Uummannaq	20
Saattut.....	22
Ukkusissat	23
Ikerasak	24
<i>Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq prof. Patrick J. Lynett-imit naleqqersuussineq</i>	25
<i>Naggataarutaasumik oqaaseriumasat inerniliinerillu</i>	27
<i>Aallerfiit</i>	29

Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaata kitaata qiterpasissortaani Karrat Kangerluat Uummannap sulluaniippoq (ilusiliaq 1). Ulloq 17. juni 2017 Karrat Kangerluata sineriaani kujammut sammisumi qaqgap sisoornera tassaarsuaqartitsivoq, nunaqarfiit qanitaaniittut marluk Nuugaatsiaq aamma Illorsuit eqorneqarlutik. I august 2017-imi aggustimi Kalaallit Nunaat tamakkerlugu annertunerusumik qaqqanik sisoortoqarsinnaanerata aarlerinaateqarneranut misissuinerit aallartippput. Misissuinermut tassunga atatillugu Karrat Kangerluanni sumiiffiit pingasuuusut paasineqarput. Sumiiffiit pingasut taakkua, Karrat 1, 2 aamma 3 (ilusiliaq 2a), tamarmik nalunaarusiornermut atatillugu immikkoortumi "ilungersunartumik qaqgap sisoorsinnaanera annertoorujussuarmik aarlerinaateqarpoq"-mik inissinneqarput.



Ilusiliaq 1: Uummannap sulluanut 2017-imi sisoortoqarneranut takussutissiaq nunap assinga, Karrat 3 aamma ilusiliaq 2a-miuttoq nalunaaqutserlugu.

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) siullermik juni 2018-imi juuni i kingullermillu 2020-imi oktoberimi Karrat Kangerluanni qaqqanik sisoortoqarsinnaaneranut tessarsuaqarsinnaaneranullu aarlerinaataasunik nalilersuineq pillugu allakkianik nutaanik suliaqarpoq. Tassani Karrat Kangerluanni qaqqat innartaanni nunap sannaani qajannartoqartoq annertuunik upernarsarneqarpoq. Sumiiffik suli ilungersunartumik qaqgap sisoorsinnaanera annertoorujussuarmik aarlerinaateqartoq GEUS naliliivoq, taamaalillunilu 2017-imi juunimut sanilliullugu allannguuteqarani, tessani upalungaarsimanermik suliallit naliliippput, "Nuugaatsiaq aamma Illorsuit maannakkut atugassaritaasut attuutsillugit suli navianartorsiorfiusutut isigineqartariaqtut". Allakkiaq

manna ilisimasanik 2020-mi ukiaanerani kingullermik allakkiami saqqummiunneqartunik nutarterneqarpoq, aammalu tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerit Norges Geotekniske Institut (NGI) suliaasa inernerri nutaat ilanngunneqarlutik.

Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmuit kaammattuisoqarneratigut Uummannap sulluanut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerup tuavisaarutigineqarnissaa 2020-mi novembarimi aalajangiunneqareersorlu, GEUS-ip inniminniineratigut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerit NGI-p suliarai. Taamaaliornikkut suliniummi, Kalaallit Nunaanni ilungersunartumik qaqqanik sisoortoqarsinnaanerata aarlerinaateqarneranik misissuinermi, allatut pingaarnersiuisoqarpoq, taamaalilluni sumiiffinnut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq Q3 2022-mut taarsiullugu 2021-mi martsip naalernerani naamassineqarsinnaassalluni. Pisuusaartitsinermi Nuugaatsiami aamma Illorsuarni sumiiffimmi qajannartumi Karrat 3-mi qaqqap sisoornerani pilersumik ~ $400 \times 10^6 \text{ m}^3$ annertussusilittut missiliorneqartumik (2017-imi qaqqap sisoorneraniit quleriatip missaanni annertussusilimmik) tassaarsuaqarneranit qarsutsinerup portussusai naatsorsuutigineqartut naatsorsorneqartussaasimapput.

Tamatuma kingorna pisuusaartitsineq Uummannap slluani illoqarfii nunaqarfii; Nuugaatsiaq, Illorsuit, Niaqornat, Qaarsut, Ukkusissat, Uummannaq, Saattut aamma Ikerasak, tamaasa ilaatilerlugit kiisalu sumiiffinni qajannartuni pingasuni Karrat 1-imi, 2-mi aamma 3-mi ilanngullugulu Karrat 3-mut periarfissatut ilusiliani marlunni (Blok B aamma Blok A+B) qaqqap sisoorneranit tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq annertusitinneqarpoq.

Eqikkaaneq

NGI-p tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerisa takutippaat Karrat 3-miit qaqqap sisoornera qarsutsinerup portussusai i Uummannap sulluani (takussutissiaq 1) annertoorujussuarmik qarsutsinerup portussuseqarneranik malitseqartussaasoq. Nunaqarfik qaninnerpaaq, Nuugaatsiaq, minutsit arfineq marluk ingerlareerneranni aammalu ungasinnerpaamik minutsit 38-t ingerlareerneranni mallit eqqortussaavaat.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu arlalinni qarsutsineq portusoorujussuusussaasoq pisuusaartitsinerit takutippaat. Nuugaatsiaq, Illorsuit aamma Niaqornat tamakkiisumik qarsutsivigineqartussaapput, Qaarsuni aamma Uummannami qarsutsineq portusoorujussuusoq misigineqartussaalluni. Qarsutsinerit Saattuni, Ukkusissani aamma Ikerasammi Karrat 3-miit ungasinnerusumiittuni najukkaniinnerusussaapput. Taakkununnga kangerlummi mallerujussualertussaavoq, umiatsiat imaannarmiittut qaqqap sisoerneranit ungasissumiikkaluartulluunnit navianartorsiulersinnaallutik. Karrat 1-immiit aamma 2-miit qaqqap sisoernerani Nuugaatsiaq aamma Illorsuit kisimik aarleinartorsiortussaapput, kisianni illoqarfinni nunaqarfinnilu allani sakkortuumik sarfarneranik malitseqarsinnaalluni.

Takussutissiaq 1: Pisuusaartitsinermi Karrat 1-imeersumik aamma 2-meersumik kiisalu Karrat 3-imut periarfissatut ilusilianit marlunnit tassaarsuaqarnerata tikiunnerinut piffissat aamma qarsutsinerup portussusai. Takussutissiami qarsutsinerup portussusai 2 meterinik portussusilimmik ulissimanerani missingersuinerit qaffasinnerpaaffissaraat. Qarsutsinerup portussusai sumiiffimmi nunap portussusaa immallu itissusaa apeqquaalluni tassaarsuaqarnerani mallit assigiinngitsumik portussuseqartarnerannut naapertuuttumik akuttussusilerlugit allassimapput.

	Mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 1 ($13 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 2 ($11 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Nuugaatsiaq	7 min	6 m	6 m	32 – 72 m	37 – 74 m
Illorsuit	13 min	3,7 m	3,9 m	19 – 35 m	20 – 43 m
Qaarsut	26 min	-	-	9 – 20 m	11 – 23 m
Niaqornat	23 min	-	-	9 – 14 m	11 – 17 m
Uummannaq	30 min	-	-	6 – 13 m	6 – 14 m
Saattut	35 min	-	-	4 – 10,5 m	5 – 10,5 m
Ukkusissat	26 min	-	-	5 – 6,5 m	5,5 – 7,5 m
Ikerasak	38 min	-	-	4 – 10 m	4,5 – 11 m

Karrat Kangerluanni sumiiffinni pisoqarfiusuni annertuumik suli pisoqartoq 2019–2021-mi satellit-ikkut assilisanik (Sentinel-2 optiske aamma Sentinel-1 InSAR) misissueqqissaarnerani GEUS-ip takusinnaavaa. 2019-imi aasaanerani ornigulluni suliaqarnerup taamatuttaaq takutippaa, Karrat Kangerluanni sumiiffiit pisoqarfiusut eqqaanni sinerissami sivinganerit kujammut sammisut tamaasa sinerlugit ilusaannik pissuteqartumik qaqqanik sisoortoqarsinnaasoq.

A alasunik pisoqarsimanera aammalu sumiiffinni qajannartuni maannakkut aalasoqarnera

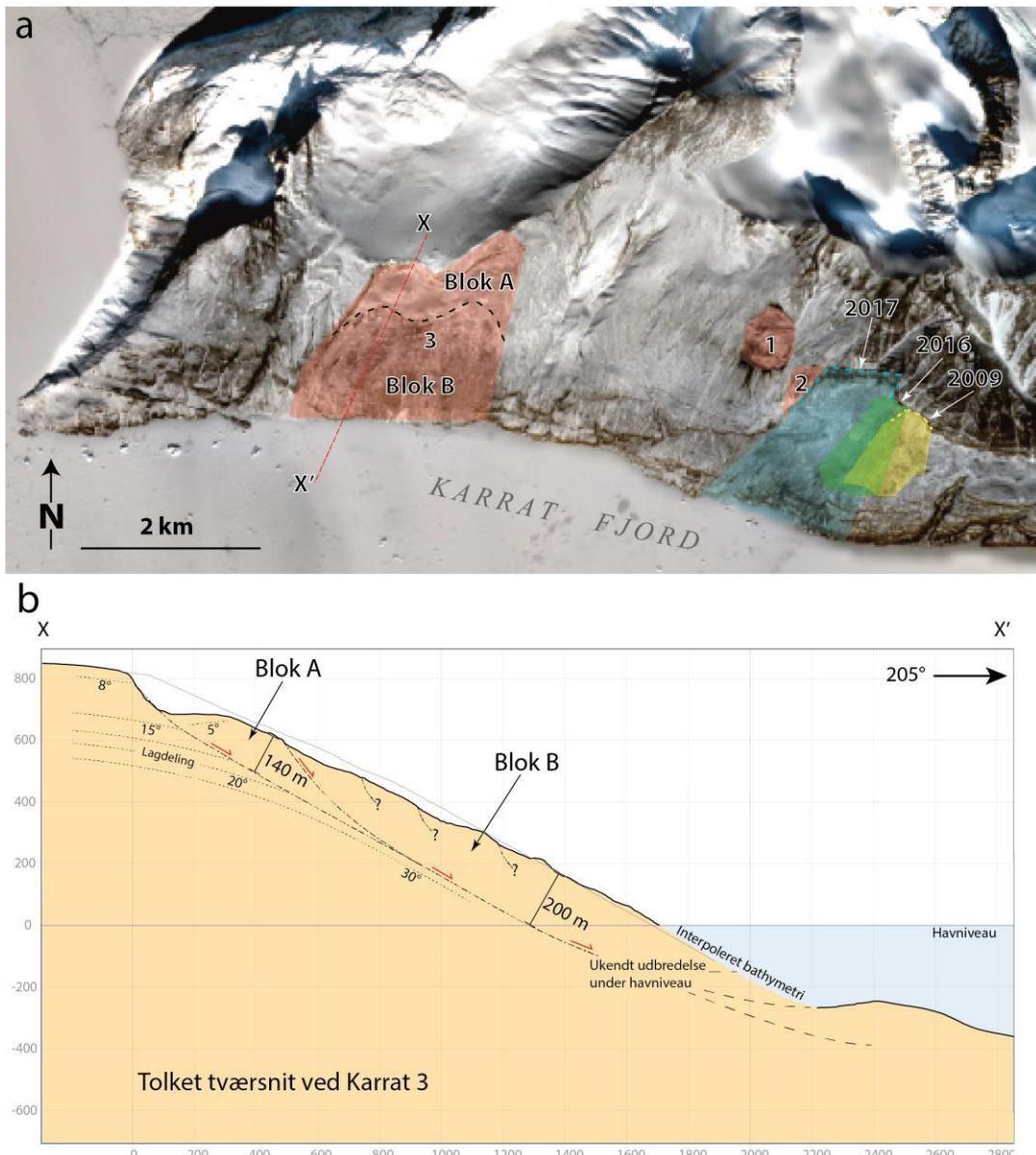
tunngavigalugu GEUS naliliivoq Karrat 1-imiit aamma 2-miit qaqqanit sisoortoqarsinnaanera Karrat 3-miit ilimanaateqarnerusoq. Paarlattuanik Karrat 3-miit qaqqamit sisoortoqarnerata sunniutissai Karrat 1-imiit aamma 2-miit annertunerujussuupput, tassami Karrat 3-miit tassaarsuaqarnerani Uummannap slluani illoqarfiiit nunaqarfiiillu tamarmik eqqorneqarsinnaammata.

Taamaattumik GEUS naliliivoq Karrat 1-imi, 2-mi aamma 3-mi sumiiffiit ajornartoorfiusut ilungersunartumik qaqqap sisoorsinnaanera annertoorujussuarmik aarlerinaateqarnerat allannguuteqanngitsoq, taamaallilunilu taamatuttaaq tassaarsuaqarsinnaanera allannguuteqarani aarlerinaateqartorujussuusoq.

Karrat Kangerluanni tullianik annertunerusumik qaqqanik sisoortoqarnera qaugu pissanersoq eqqoriarneqarsinnaanngilaq. Sumiiffiit ajornartoorfiusut annertoorujussuarmik aarlerinaateqartut arlaqarmata, taamatuttaaq tullianik qaqqanit sisoortoqarnerata kingorna nutaanik ilungersunartunik qaqqanik sisoortoqarsinnaanera suli annertoorujussuarmik aarlerinaateqartussaasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Karrat Kangerluanni sumiiffiit sisooriaannaat

Sumiiffinnik qajannartunik pingasunik nalilersuinermi nutartikkami matuma kingulianiittumi 2021-mi marts tikillugu ilanngullugulu satellit-ikkut assilisanik (Sentinel-2 optiske aamma Sentinel-1 InSAR) misissueqqissaarneq kiisalu portussutsinut ilusilianik misissueqqissaarneq (ArcticDEM), ornigulluni takusat aamma 2019-imi ornigulluni suliaqarnermit nassuaanerit tukingesumillu assilisat aallaavagineqarput. Annertussutsinik nalilersuinerit aamma missingersukkat tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermi atorneqarput.



Ilusiliaq 2a: 2009-imi, 2016-imi aamma 2017-imi sisoortunit pingasunit Sentinel-2-mit satellit-ikkut assilisat takutitaat, kiisalu Karrat 1-imi, 2-mi aamma 3-mi sivinganerit qajannartut. Karrat 3-mi Blok A-p aamma Blok B-ip akornanni killilersuineq titarnermik kitorartaartumik qernertumik takutinneqarpoq. Ilusiliaq 2b-mi ilisarnaatip inissisimaffia titarnermik aappaluttumik aamma X-X'-mik takutinneqarpoq. Ilusiliaq 2b. Karrat 3 tukimut kippaata assilineranut nassuaanerit aserortertut ingerlaneri aammalu blokkinut marlunnut aguarneqarneri takutippaat. Aalanerata sammivia qarsuusani aappaluttuni takutinneqarpoq. Immap iluani annertussusaa ilisimaneqanngilaq, kisianni nassuiarneranit

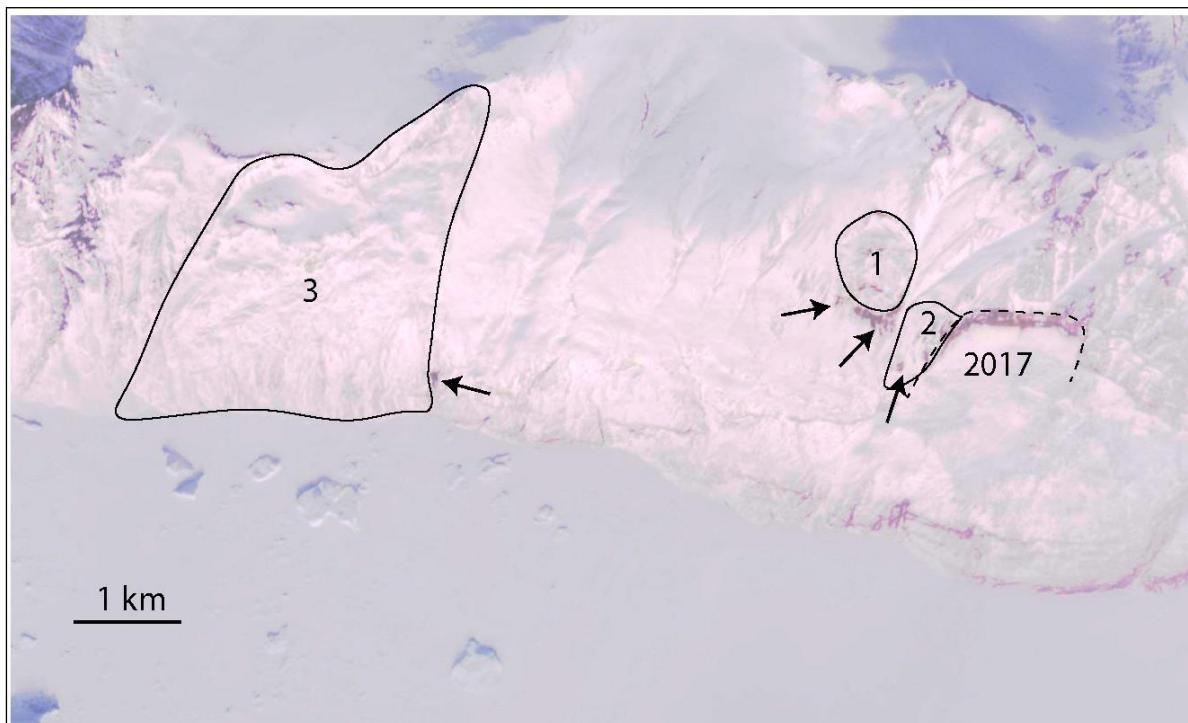
isigalugu taanna imaanut meterit untritillit arlallit ingerlaannarsinnaavoq.

Karrat 1

Sumiiffik taanna 2017-imi juunip 17-aní sisoortup kitaani 1 km missaanni ungassususilimmi inissisimasoq suli annertuumik pisoqarfiusoq takuneqarsinnaavoq. Sumiiffik 2015-mi maajimiilli aalasimavoq aammalu 2015-imi septembarimiilli InSAR-imí naapertuukkunnaarpoq, tamatumalu paasinarsisippaa nikikiartuaarnerit sapaatip akunneranut 1 cm-imit annertunerusut. Assilisat takutippaat sumiiffiup appasinnerusortaani (ilusiliaq 3) akuttunngitsumik ujaqqanik nakkaasoqartartoq. Sumiiffik nungujartuaarsimasorujussuuvoq, aammalu ilimagineqartariaqarpoq ukiuni kingullerni nikikiartuaarnerit iluani ataqtigiissinnaanernik annikinnerulersitsisimasut kiisalu katangartuni sisoorfiini tangiunneri annikillisimallutik. Taamaattumik sumiiffimmit annertuumik qaqqanik sisoortoqarsinnaanera suli aarlerinaateqartorujussuusoq GEUS naliliivoq. Sumiiffimmi nikikiartuaartumi annertussutsit aamma qaqqap innartaata portussusaa aallaavigalugit missingersuinerup takutippaa imaqqortussusaa tamarmiusoq minnerpaamik $13 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik annertussuseqartoq.

Karrat 2

Sumiiffik taanna Karrat 1-ip aamma 2017-imi sisoortup akornanni inissisimavoq. 2017-mi sisoortup sisoorfianut katangarnerit killeqartut paasinarpooq. Sumiiffimmi nikikiartuaartoqartooq 2015-imiilli takussutissaqarpoq aammalu 2017-imi juunimiilli InSAR-imí naapertuukkunnaarpoq, tamatumalu paasinarsisippaa nikikiartuaarnerit sapaatip akunneranut 1 cm-imit annertunerusut. 2017-mi sisoornermit sisoortut tungaanut (ilusiliaq 3) kangianiit sumiiffiup killinganiit akuttunngitsumik ujaqqanik sisoortoqartartoq assilisat takutippaat. Sumiiffik 2017-mi sisoortutut iluseqartunut sisujartortoq ilimanarmat aammalu sukkasuumik nikikiartorluni, GEUS-ip naliliinera allannguuteqanngilaq, tassalu sumiiffimmi annertuumik qaqqanik sisoortoqarsinnaanera aarlerinaateqartorujussuusoq. Sumiiffik 800 x 500 m missaanni annertussuseqarpoq, aammalu ilimagigaanni nikikiartuaarnerit 2017-mi sisoortutut pissasut, $11 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik imaqqortussuseqassaaq.

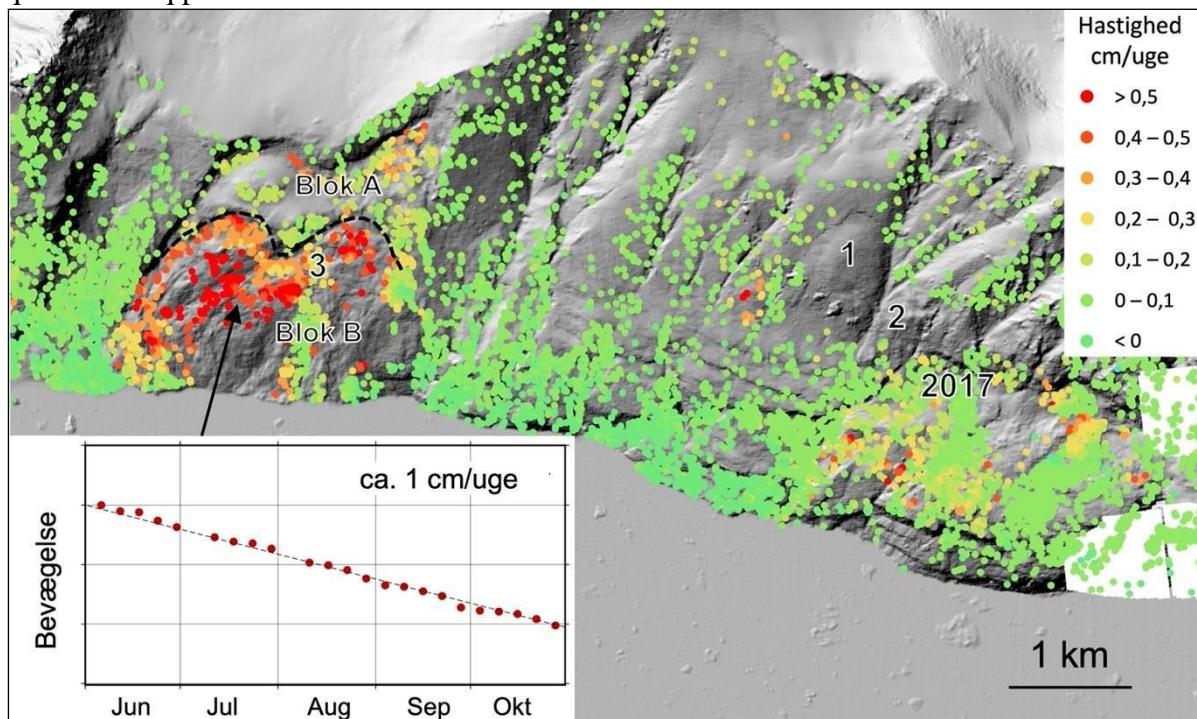


Ilusiliaq 3: Sentinel-2 satellitsikkut assilisat 15/03 2021-meersut, qarsuussat nalaanni 2017-mi sisoortup innartaa sinerlugu kiisalu Karrat 1-ip aamma 2-p nuuanni kiisalu Karrat 3-p kangisinnerusortaani qanittumi pisoqarsimasoq (ujaqqat nakkaasut) takuneqarsinnaalluni. Ujaqqat nakkaanerat titarnertut qernertutut aammalu sivinganermi aputeqaraluartumi simernertut takuneqarsinnaapput. Ujaqqat nakkaaneri takulertoruminarsisinniarlugit assilisami qalipaatit sakkortunerulersinneqarput.

Karrat 3

Kimmuinnaq, Karrat 1-imuit aamma 2-miit 3 km missaanni Karrat 3 inissisimavoq, tassani takutinneqarluni ukiorpassuarni nikikkiartuaartoqarsimasoq malunnartoqartoq. Sumiiffik annertoorujussuuvoq, immap iluanut ingerlaqqinnera ilisimaneqarani 2000 x 1600 meterit missaannik annertussuseqarluni, aammalu 120 meterit angullugit inerilluarsimaskumik innartaqarpoq aammalu illuttut kaanngartiternerit inerilluarsimallutik. Sumiiffik qajannartoq tamarmi nungujartuaarsimasorujussuuvoq arlalippassuarnik quppaqarluni tinuneqarlnilu aammalu qaava ataatsimut isigalugu maniilalluni, tamatumalu nikikkiartuaarnera sivisuumik pisimasoq paasinarsisippaa.

InSAR-imi paasissutissat nalunaarsukkat, taamatullu assilisat takutippaat sumiiffik blokinut marlunnut assigiinngitsumik nikikkiartuaartunut agguarneqarsinnaasoq (ilusiliaq 2a). Blokki qulleq (Blok A), innartaaniit immap qulaani 600-700 meterit tikillugit isorartussuseqartoq 2017–2020-mi sinerissap tungaanut sapaatip akunneranut en 0,15–0,3 cm-inik nikikkiartuaarsimavoq (ilusiliaq 4). Immap qaavaniit 600-700 meteriniit ammuinnaq blokkip aappaa (Blok B) sukkannerusumik assigiingisitaarnerusumillu nikikkiartuaarpoq. Blok B-ip appasinnerusortaaniittut sumiiffiit InSAR-imi naapertuukkunnaarsimapput, tamatumalu takutippaa nikikkiartuaarnerit sapaatip akunneranut 1 cm missaanik annertunerusut ilimanaateqartoq. Ilusaannut misissueqqissaarneq tunngavigalugu naliliisoqarpoq nikikkiartuaarnerit taakkua qaavaniinnaq pisut.



Ilusiliaq 4: InSAR-imi paasissutissat nalunaarsukkat 2018-imeersut, sumiiffimi qajannartumi Karrat 3-mi nikikkiartuaarnernik kiisalu 2017-imi sisoortup innartaata ataani nikikkiartuaarnernik annikinnerusunik takutitsisut. Titarnermi kittorartaartumi Karrat 3-mi Blok A-p aamma Blok B-ip akornanni killingat takutinneqarpoq. Karrat 1-imi aamma 2-mi sumiiffinni kiisalu Karrat 3-ip appasinnerusortaani sumiiffiit ilaanni paasissutissanik nalunaarsuifinnik soqanngilaq, pissutigalugu tamaani nikikkiartuaarnerit sukkasoorujussuummata InSAR-imi paasissutissat nalunaarsukkat naapertuunnatik. Ilusiliami ikkunneqartumi Karrat 3-mi Blok B-ip qiterpasinnerusortaaniittumut piffissalersuinerit takutinneqarput. Sulianik ingerlatitsinermi aputeqarnera pissutigalugu ajornartorsiutit pinngitsoorniarlugit taamaallaat juunimiit oktobarimut assilisat ilanngunneqarput.

Sumiiffimi qajannartumi nikikkiartuaartut sukkassusaat annertoorujussuarmik assigiinngitsuusinnaasut, piffissami 2017–2020-mi InSAR-imi paasissutissanik nalunaarsukkanik misissueqqissaarnerup takutippaa. 2017-imiit 2018-imut taamaalilluni nikikkiartuaarnerit malunnaatilimmik annertusisismasut nalunaarsorneqarpoq, sumiiffimi tamarmi sukkassutsit marloriatip missaanniilersimallutik, kisianni 2019-imi aamma 2020-mi sukkassutsit 2017-imi annertussutsinut naapertuuttut nalunaarsoqqinnejarpoq.

2018-imi pisoqarnerata annertunerulererani sumiiffimmi qajannartumi nikikkiartuaartut pissusissamisoortumik assiginngissuteqarnerat takuneqarsinnaasoq ilimagineqartariaqarpoq.

Karrat 3-mi qajannartoqarnera timmisartumit assilisami 1953-imeersumi ersarissumik takuneqarsinnaavoq, tamannalu *sumiiffik sivisoorujussuarmik, ilimanarluni ukiuni untritilinni imaluunniit tuusintilikkaani, pisoqarfiusimasoq* GEUS-ip allakkiami 9. oktober 2020-meersumi naliliineranut tunngavigineqarpoq. Nikikkiartuaarnerit sumiiffimmi ineriartornerup ingerlanerani taamaaginnarsimanissaat ilimanangilaq, kisianni ilimagineqarpat sumiiffiup qajannarsiartuaalerneraniilli nikikkiartuaarnerit annertussusaat ullumikkutut taamaaginnarsimasoq, tamatuma kingunerisaanik sumiiffik ukiuni 1500-ni nikikkiartuaarsimassaaq. Tamanna sukumiisuunngitsumik missingersuineq, sumiiffik sivisoorujussuarmik nikikkiartuaarsimasoq pillugu naliliinermut tapersiivoq.

Qajannartunik annertussusiliineq aamma innartaata portussusaa (120 m) aallaavigalugu Karrat 3-p immap qaavaniit imaqqortussusaa allakkiami oktober 2020-imeersumi minnerpaamik $380 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nut naatsorsorneqarpoq. Missingersuineq taanna imminermini 17. juni 2017-mi sisoortup imaqqortussusaaniit quleriaammik annertuneruvoq, kisianni nassuarneqartutut missingersuinerit minnerpaaffissaattut nassuarneqarluni, tassami katangarneri sangorianeqarsinnaanersut tassani sillimaffigineqanngimmat.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermut matumunnga atatillugu qaqgap iluani katangartut annertussusaannut sukumiisumik nutaanik misissueqqissaartoqarpoq (ilusiliaq 2b). Taassuma paasinarsisippaa Blok A 140 m tikillugit issussuseqartoq aammalu Blok B 200 m tikillugit issussuseqartoq. Aammattaaq misissueqqissaarnerup takutippaa sisoortup qiterpasinnerusortaa tamarmi qaqqami qaleriiaarnerit ingiaqatigalugit nikikkiartuaartoq. Tamanna isumaqarpoq sumiiffik qajannartoq pingaartumik katangartuni toqqissumi sisujartuaartoq, taamaattumillu sisoorneq qaavani immaqalu naqqani assakaasut annikinnerullutik ataatsikkut sisoortutut taaneqarsinnaavoq.

Ataatsikkut sisoortut amerlanertigut maniilattumi sisoorlutik assakaallutik sisoortunit qajannarnerusarput. Tamatuma saniatigut misissueqqissaarnerup takutippaa sisoorneq immap iluanut 100 m arlallit tikillugit ingerlaannarsinnaasartoq (ilusiliaq 2b).

Nunap assilionermi siammarsimassusaa aammalu issussusaa missingersorneqartoq atuutsillugit Blok A $112 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik aamma Blok B $412 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik annertussuseqartinneqarput. Tassa imaappoq Karrat 3-mut tunngavissaatinneqartut atuutsillugit annertussusaa ataatsimut katillugu immap qaavaniit $524 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik annertussuseqassaaq.

Qajannartortaa ammuinnaq nikikkiartorusaaginnassanersoq, imaluunniit qaqqat sisoornerattut ineriartussanersoq, eqqoriarneqarsinnaanngilaq. Sumiiffimmit qaqqanik sisoortoqalissappat, taamatuttaaq qajannartortaa tamarmi (Blok A+B) ilangngutsinneqassanersoq, taassumaluunniit ilaanni (Blok B taassumaluunniit ilaanni) qajannartortai tamarmik ilangngutsinneqassanersut taamatuttaaq eqqoriarneqarsinnaanngilaq. Taamaattoq sisoornerit annikinnerusut (ass. Blok B-ip ilaanni) Karrat 3-ip sinneranut qajannarsisitsillutik sunniuteqarsinnaanerat ilimanarpoq.

Karrat 1-imut, 2-mut aamma 3-mut ataatsimoortumik naliliineq

Sumiiffinnut qajannartunut taakkununnga tunngatillugu aalanerisa oqaluttuassartai, sumiiffinnit qaqqanik sisoortoqarsinnaaneranut nalilersuinernut pingaarutilimmik malunnaatilimmik assiginngissuteqarput. Karrat 1 aamma 2, 2015-miilli sukkasoorujussuarmik nikikkiartuaarnertalimmik sivikitsumik ineriartorsimapput, aammalu

2017-imi qaqqap sisoornera Karrat 2-mi qajannarnerulersitsilluni sunniuteqarsimassasoq ilimagineqartariaqarpoq. Karrat 3 ukiorparujussuarni ineriertorsimavoq aammalu nikikkiartuaarnerit arriitsut takuneqarsinnaalluni. Tamanna tunngavigalugu GEUS naliliivoq Karrat 1-imit aamma 2-miit qaqqanik sisoortoqarnissaa Karrat 3-miit ilisimanaateqarnerusoq.

Allakkiami matumani misissueqqissaarnerni erseqqissarneqarpoq siusinnerusukkut qaqqanik sisoortoqartarnera (kingullermik 2009-mi, 2016-imi aamma 17 juni 2017) aammalu Karrat Kangerluanni sumiiffiit qajannartut, sinerissap tungaanut qaleriaartut 20° - 30°-nik uinganerisa malitsigisaanik, ilusaanik tunngaveqarnissaat ilimanaateqartoq. Sumiiffimmit siunissami qaqqanik sisoortoqarpat, tamanna sumiiffinni ullumikkut nikikkiartuaanngitsuni qajannarsisitseqataasinaavoq. Silap pissusaata allanngoriartornera pissutigalugu nunami queruaannartumi allannguutit, Karrat Kangerluanni sumiiffinni qaqqanik sisoortoqarnissaanut ilimanaateqarnerulersitsissanersut, suli ilisimaneqanngilaq.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq

Karrat 1-ip, 2-p aamma 3-p imaqortussusaannut missingersuinerit aallaavigalugit Uummannap sulluani tassaarsuaqarnerani siammarnissaanut pisuusaartitsisoqarpoq. pisuusaartitsinerit Norges Geotekniske Institut-imi (NGI) ingerlanneqarput. NGI nalunaarusiamik sukumiisumik tunniussivoq (tuluttut allanneqartoq), aammalu inerniliussat pingarnerit matumani eqikkarneqarput. Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermut matumunnga siunertaasoq pingarneq tassaasimavoq:

- i) Pisuusaartitsinermik 2017-mi pisoqarnerani tassaarsuaqarmat qarsutsinerup portussusaannut takuneqartunut naapertuuttunik pissarsititsinissaq. Pisuusaartitsinermi tassani algoritmer-imit aamma inputparameterit, pisuusaartitsinermi atorneqartut pissusiviusunut qanoq naleqqutsginerut paasinarsisineqassaaq. Taamaattumik siunnerfiup aappaanut ilangussat iluatinnaateqarput.
- ii) Karrat Kangerluanni qaqqap sisoerneranit pilersinneqartumik tassaarsuaqarneranit illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqaanniittuni (Nuugaatsiaq, Illorsuit, Niaqornat, Qaarsut, Ukkusissat, Uummannaq, Saattut aamma Ikerasak) qarsutsinerup portussuserisinnaasaannik missingersuinissaq.

Qarsutsinerup portussusaa paasineqassaaq tassaasoq immat qaaaniit tassaarsuaqarnerani qarsunneqartuni portussutsit annerpaaffissaat. Tassaarsuaq paasineqassaaq tassaarsuaqarnerani mallit tulleriissaartut tamarmik.

Periaaseq aamma paasissutissanut tunngaviusut

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq sisamanik alloriarfilinnik ingerlanneqarpoq: 1) qaqqap sisoernerata sakkortussusaanut normulersukkamik pisuusaartitsineq, 2) qaqqap sisoernerata imaq anguppagu tassaarsuaqaleraneranut pisuusaartitsineq, 3) Uummannap sulluani tassaarsuup siammarsinnaassusaanik normulersukkamik pisuusaartitsineq aamma 4) illoqarfinni nunaqarfinnilu qanitaaniittuni qarsutsinerup portussusaannut pisuusaartitsineq.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermut NGI-mit ingerlanneqartumut paasissutissanut tunngaviusut tassaasimapput: a) Uummannap sulluanut immamut tunngasut paasissutissanut nalunaarsukkat, b) illoqarfinni nunaqarfinnilu ilangunneqartuni nunap ilusaanut nunap assingi sukumiisut, c) 2017-imi qaqqap sisoerneranit aammalu sumiiffinit qajannartunit Karrat 1-imit, 2-mit aamma 3-mit imaqortussutsit pissutsillu, aamma d) 2017-imi

pisoqarnerani qarsutsinerup portussusai, mallit aamma mallit siullit kiisalu annerpaaffiissa tikiunnerinut piffissat akornanni piffissaq takuneqartut.

Tamatuma saniatigut pisuusaartitsinerni tunngavittut atorneqartut, paasissutissanut nakkaasut portussusaasa aamma kuunnerisa takissusaasa imminnut attuumassuteqarnerat pillugu GEUS-ip siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni qaqqanik sisoortoqarneranut katersorsimasaannut, ataqtigiiinneqarput.

Nakkaasut portussusaat aamma kuunnerisa takissusaat, tassaavoq qaqqami sisoortut nikikkiartuaernerisa nappaarissumik nallarissumillu ungasissusaat. Nakkaasut portussusaasa aamma kuunnerisa takissusaasa imminnut attuumassuteqarnerat tangiunnerisa sangoriarneqarnerat, qaqqami sisoortut sakkortussusaannik pisuusaartitsinermi tunngavittut pingaaruteqartoq, atorlugu nassuiarneqarpoq: Tangiunnerisa sangoriarneqarnerat annikinneruppat, qaqqap sisoornera sukkannerusussaavoq aammalut tassaarsuaq annertunerusussaalluni.

2017-imi qaqqap sisoorneranut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq

2017-imi qaqqap sisoorneranut pisuusaartitsinermut siunertaavoq algoritmer-imit aamma inputparameterit pisuusaartitsinermi atorneqartut pissusiviusunut naapertuunnersut qulakkeerneqarnissaa aammalut Karrat Kangerluaniit qaqqanit sisoortoqarsinnaanerani tassaarsuaqalernissaanut piviusorsiortumik pisuusaartitsineq pissalluni.

Tassani imaqqortussutsit missingersorneqartut $38,5 \times 10^6 \text{ m}^3$ (Svennevig et al., 2020) aamma $48,5 \times 10^6 \text{ m}^3$ (Paris et al., 2019) atorneqarput. Imaqqortussutsinut annikitsunut taakkuninnga takusanut ilanggullugit qarsutsinerup portussusai aamma mallit siullit tikiunnerannut piffissat pisuusaartinneqartut takussutissiaq 2-mi takutinneqarput. Nuugaatsiami, Illorsuarni aamma Qaarsuni qarsutsinerup portussusai takuneqarput, Niaqornani aamma Uummannami "gaffianerit annertuut" takuneqarlutik.

Nuugaatsiamut tunngatillugu nunaqarfiup kangiani qarsutsinerup portussusaannut portunerpaanut pisuusaartitsisoqarpoq. Sumiiffiup illoqarfiusup iluani mallit qaartarneri pisuusaartinneqartut takuneqartuniit portutiginngillat, kisianni pingaarnertigut naapertuuttumik imminnut naapertuullutik. Illorsuarnut tunngatillugu siammarsimanerannut aamma qarsutsinerup portussusaanut tunngatillugu naapertuulluarput. Qaarsunut tunngatillugu qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takuneqartuniit annikinnerupput, kisianni nunniukkap aamma umiarsualiviup illutaata eqqaanni sinerissap killingata ilummut sangoriarnerani mallit qaartarnerisa annerpaaffigisartagaani ukkatarneqartumi takuneqartunut naapertuulluarpoq. Niaqornanut aamma Uummannamut tunngatillugu sinerissap killinga sinerlugu annikitsuaqqamik mallit qaartaarfingisartagaani 1–1,5 meterink mallit portussusillit pisuusaartinneqarput, tamannalu takuneqartunut naapertuulluarpoq. Saattunut, Ukkusisanut aamma Ikerasannut tunngatillugu, mallit qaartarnerinik aalajangersimasunik takusaqarfingisatsinni, mallit 1 m inorlugu portussuseqartillugit pisuusaartitsisoqarpoq.

Nuugaatsiami mallit siullit tikiunnerannut piffissaq pisuusaartinneqartoq aammalut takuneqartoq, nal. 21:39 qaqqap sisoornerata kingorna 7–8 minutsinik sivisussuseqarpoq (takussutissiaq 2). Illorsuarnut aamma Uummannamut tunngatillugu mallit annertunerpaat tikiunnerannut piffissaq takuneqartoq, qaqqap sisoornerata kingorna 25 aamma 53 minutsinik sivisussuseqarpoq. Pisuusaartitsinerni mallit annertunerpaat tikiunnerannut piffissaq eqqoqqissaartumik missingersorneqarsinnaanngilaq, kisianni taamaattoq qaqqap

sisoornerata kingorna mallit annertunerpaat 25 aamma 55 minutsit qaangiunneranni Illorsuarnut aamma Uummannamut tikiuttut tikkuussilluni, takuneqartunut naapertuuttumik. Mallit portunerpaaffiisa marluk (mallernerata nalaani) akornanni piffissaq pisuusaartinneqartoq 1 minut missaanniippoq, tamannalu taamatuttaaq Nuugaatsiamit video-mi takuneqartutut takuneqartunut naapertuulluarpooq.

Ataatsimut isigalugu pisuusaartitsinermi takuneqartunut naapertuulluartunik angusaqartoqarpoq, tamatumalu paasinarsisippaa pisuusaartitsineq pissusiviusunik eqqortumik takutitsisoq, aammalu qaqqanit sisoortoqarsinnaaneranik allanik pisuusaartitsinernik suliaqarnissamut taanna naleqquttoq.

Takussutissiaq 2: Qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut aamma takuneqartut kiisalu 2017-mi qaqqap sisoornerani tikiunnerinut piffissat.

	Qarsutsinerup portussusaa pisuusaartinne qartoq ($38,5 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa takuneqartoq	Mallit siulliit tikiunnerat pisuusaartinne qartoq	Mallit siulliit tikiunnerat takuneqartoq	Mallit annertunerpaat tikiunnerat takuneqartoq
Nuugaatsiaq	2,3 – 9,4 m^*	6 – 10 m	7 min	8 min	
Illorsuit	1,9 – 4,6 m	2 – 3 m	13 min		25 min
Qaarsut	0,6 – 1,7 m	3 m	26 min		
Niaqornat	1,2 m	qaffianerit annertuut	23 min		
Uummannaq	0,5 – 1,4 m	qaffianerit annertuut	30 min		53 min
Saattut	0,4 – 0,5 m	-	35 min		
Ukkusissat	0,8 – 1,0 m	-	26 min		
Ikerasak	0,6 – 0,8 m	-	38 min		

* Nuugaatsiami sumiiffit illoqartut avataanni qarsutsinerup portussusai 10-15 m angullugit portunerutillugit pisuusaartitsisoqarpoq.

Karrat 1-mut, 2-mut aamma 3-mut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineq

Karrat 1-miit ($13 \times 10^6 \text{ m}^3$) aamma Karrat 2-miit ($11 \times 10^6 \text{ m}^3$) kiisalu takutitsinerit marluk Karrat 3-mut periarfissatut ilusilianit marlunniit qaqqamit sisoortoqarsinnaaneranut tassaarsuarmik pisuusaartitsisoqarpoq: Blok A+B-miit qaqqamiit sisoorneq, tassa imaappoq immap qaavaniit sumiiffik qajannartoq ataatsimut katillugu ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$, NGI-p nalunaarusiaani taagorneqartoq ‘full’) aammalu Blok B-miit qaqqamiit sisoorneq ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$, NGI-p nalunaarusiaani taagorneqartoq ‘lower’). Pisuusaartitsinermi nalorninartortasut takutinniarlugit, pisuusaartitsinermi tangiunnerisa sangoriarneri piviusorsiortut pingasut atorneqarput ($5^\circ, 10^\circ, 15^\circ$). Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik isumaqatigiissuteqarfigalugu ilanngullugu mallit qaartarnerinut portunerpaanut missingersuinerit (tangiunnerisa sangoriarnera 5°) nalunaarusiorneqarput. Ilanngullugu ulinnganerani qarsutsinerup portussusai, tassa imaappoq immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinnera 2 meterinik qaangerluugu, nalunaarusiorneqarpoq. Qarsutsinerup portussusaasa

akuttussuserisinnaasaannik erseqqinnerusumik takutitsinissamut NGI-p nalunaarusiaa innersuussutigineqarpoq.

Pisuusaartitsinerup inernerri qarsutsinerup portussusai ilaatillugit takussutissiaq 3-imi takutinneqarput, ilanngullugulu illoqarfii/nunaqarfii kalluarneqartut aallaavigalugit nassuiarneqarlutik. Qarsutsinerup portussusai akuttussuseqartillugit allassimapput, tassanilu takutinneqarpoq sumiiffimmi nunap ilusaa imartaalu apeqqutaallutik tassaarsuaqarnerani mallit assigiinngitsumik portussuseqalertartut. Karrat 1-imut aamma 2-mut tunngatillugu mallit qaartarneri for Qaarsunut, Niaqornanut, Uummannaq, Saattunut, Ukkusissanut aamma Ikerasannut mallit qaartarneri annertoorsuunngillat. Illoqarfimmut/nunaqarfinnut tamaginnut immikkut mallit qaartarnerannut nunap assingi ilusiliaq 5-12-imi takutinneqarput.

Karrat 1-imut, 2-mut aamma 3-mut tunngatillugu mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq naatsorsorneqartoq 2017-imi qaqqap sisoorneranut pisutut ippoq.

Takussutissiaq 3: Karrat 1-imut aamma 2-mut kiisalu Karrat 3-mut periarfissatut ilusilianut marlunnut tunngatillugu tikiunnerinut piffissat aamma qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut.

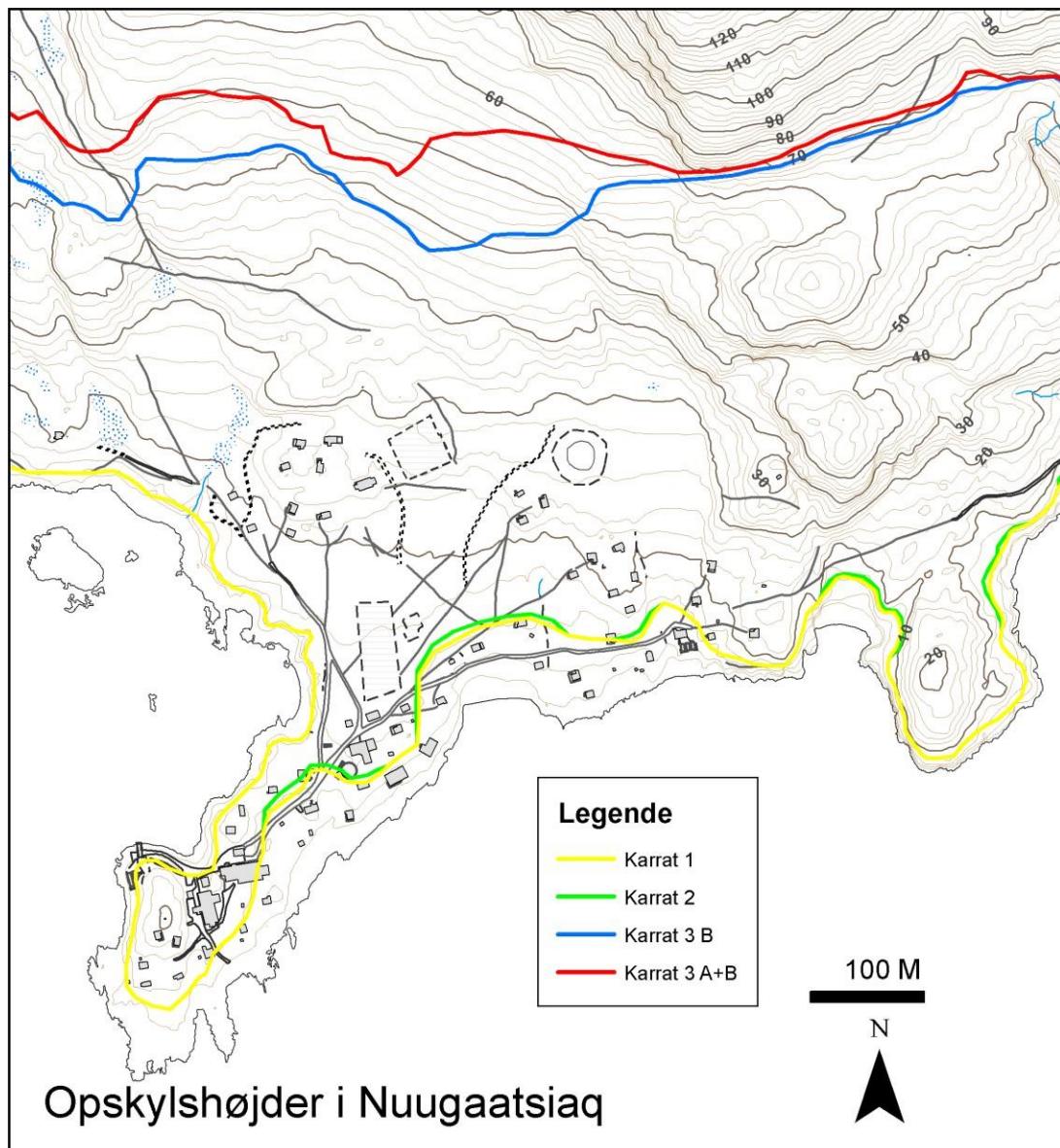
Takussutissiami qarsutsinerup portussusai immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata aguaqatigiissinneranit 2 meterinik portunerusumik ulissimanerani missingersukkat portunerpaartaraat. Qarsutsinerup portussusai akuttussuseqartillugit allassimapput, takutinneqarluni sumiiffimmi nunap ilusaa imartaalu apeqqutaallutik tassaarsuaqarnerani mallit assigiinngitsumik portussuseqalertartut.

	Mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 1 ($13 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 2 ($11 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Qarsutsinerup portussusaa Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Nuugaatsiaq	7 min	6 m	6 m	32 – 72 m	37 – 74 m
Illorsuit	13 min	3,7 m	3,9 m	19 – 35 m	20 – 43 m
Qaarsut	26 min	-	-	9 – 20 m	11 – 23 m
Niaqornat	23 min	-	-	9 – 14 m	11 – 17 m
Uummannaq	30 min	-	-	6 – 13 m	6 – 14 m
Saattut	35 min	-	-	4 – 10,5 m	5 – 10,5 m
Ukkusissat	26 min	-	-	5 – 6,5 m	5,5 – 7,5 m
Ikerasak	38 min	-	-	4 – 10 m	4,5 – 11 m

Nuugaatsiaq

Nuugaatsiamut mallit qaartarnerannut nunap assingani ulinnganerani (+2 m) pisuusaartitsinernut sisamaasunut tamaginnut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 5). Nuugaatsiami Karrat 3-mut pisuusaartitsinermi qarsutsinerup portussusai 32–74 meteriullutik qarsutsineq portusoorujussuusoq aammalu mallit nunamut 500 m sinnerlugu annguttut pisuusaartitsinerup takutippaa. Taamaalilluni nunaqarfik tamakkerlugu qarsunneqartussaavoq. Karrat 1-imut aamma 2-mut pisuusaartitsinerni mallit qaartarneri 6 meteriupput. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siullit minutsit 7-it ingerlareerneranni tikiupput.

	Mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 1 ($13 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 2 ($11 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Nuugaatsiaq	7 min	6 m	6 m	32 – 72 m	37 – 74 m



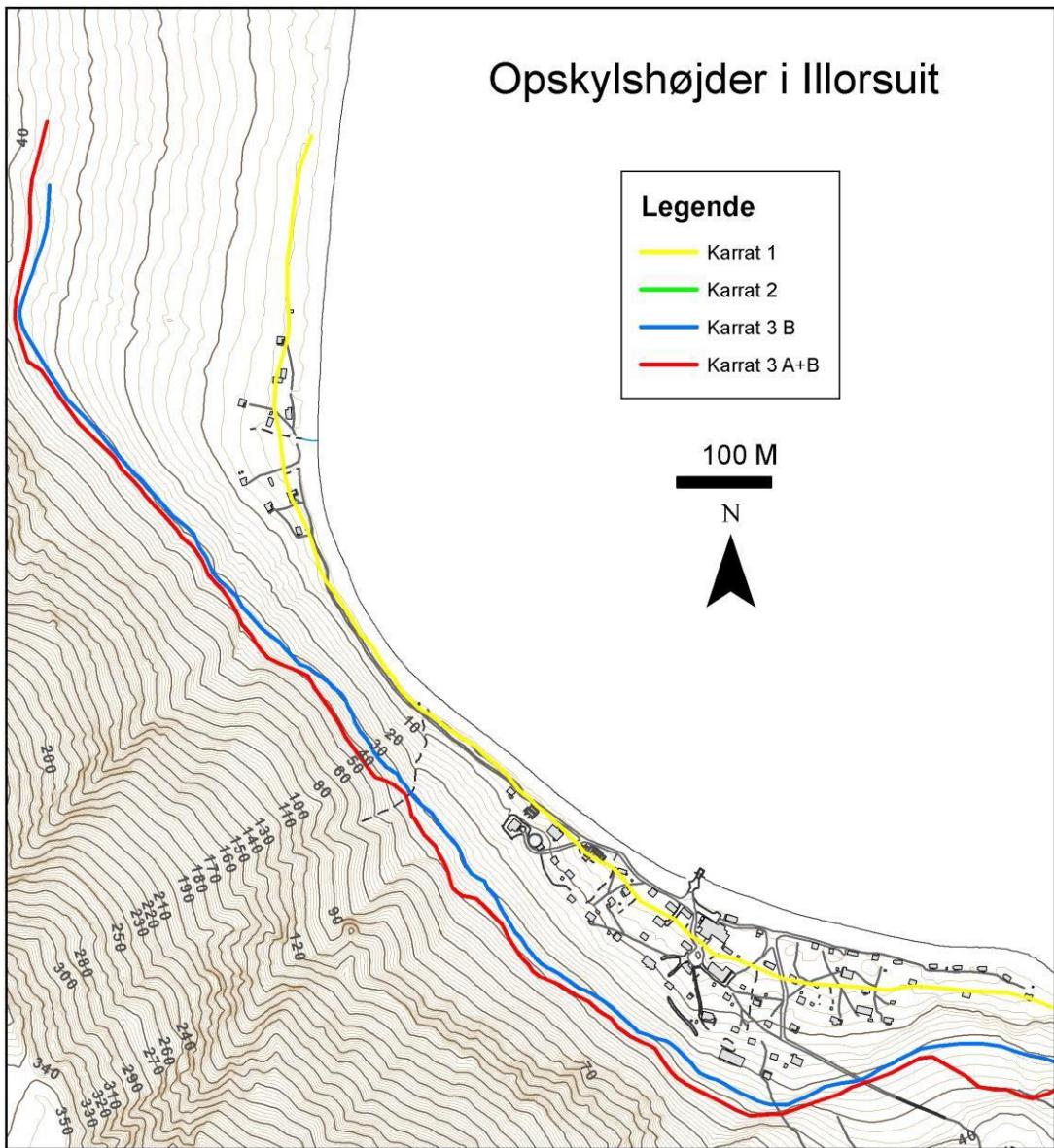
Ilusiliaq 5: Nuugaatsiamut mallit qaartarnerannut nunap assingani, tassaarsuaqneranut

pisuusaartitsineq immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulinnganerani qarsutsinerup portussusaanut portunerpaaanut missingersuinerit takuneqarsinnaallutik. Karrat 2-mi titarneq qorsuk ilaatigut Karrat 1-p titarnerata sungaartup tunuani ersinngilaarpoq. Ataaniittoq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Illorsuit

Illorsuarnut mallit qaartarnerannut nunap assingani ulinnganerani (+2 m) pisuusaartitsinernut sisamanut tamaginnut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 6). Karrat 1-imut aamma 2-mut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut assigiipput (taamaattumik titarneq qorsuk ilusiliami takuneqarsinnaanngilaq) aammalu sumiiffimmi illoqartumi tamarmi 3,7–3,9 meteriullutik. Karrat 3-mi periarfissatut ilusilianut marlunnut tunngatillugu mallit qaartarneri 19–43 m tikillugit portusoorujussuutillugit pisuusaartitsisoqarpoq, sumiiffik illoqartoq tamarmi qarsutsivigineqarluni. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siullit minutsit 13-it ingerlareerneranni tikiupput.

	Mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 1 ($13 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 2 ($11 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Illorsuit	13 min	3,7 m	3,9 m	19 – 35 m	20 – 43 m

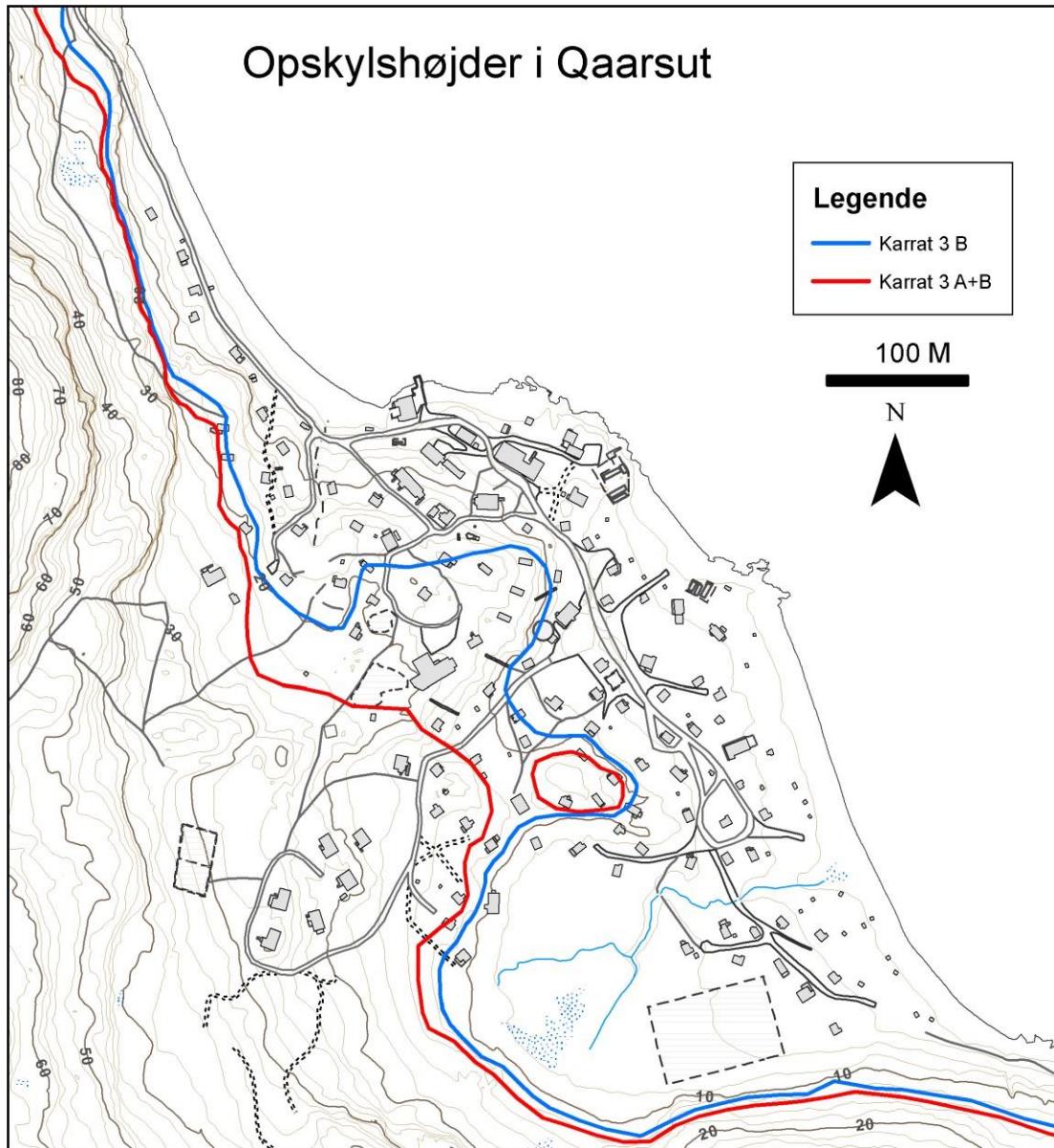


Ilusiliaq 6: Illorsuanut mallit qaartarnerannut nunap assinga immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agquaqtigatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut misingersorneqartut allassimallutik. Karrat 2-mut titarneq qorsuk Karrat 1-ip titarnerata sungaartup tunuani tarrisimavoq. Ataaniittoq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Qaarsut

Qaarsunut mallit qaartarnerannut nunap assingani Karrat 3-miit ulinnganerani (+2 m) sisoornermut pisuusaartitsinermi qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 7). Qaarsunut tunngatillugu pisuusaartitsinerit takutippaat qarsutsinerup portussusai 9–23 meteriullutik qarsutsineq annertoorujussuarmik portussuseqartoq, aammalu mallit nunaqarfíup kujasinnerusortaani nunamut 300 m missaat tikillugu annguttussasaasut. Taamaalilluni nunaqarfíup ilarujussua periarfissatut ilusiliami tassani qarsutsivigineqartussaavoq. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siulliit minutit 26-it ingerlareerneranni tikiutissapput.

	Mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Qaarsut	26 min	9 – 20 m	11 – 23 m



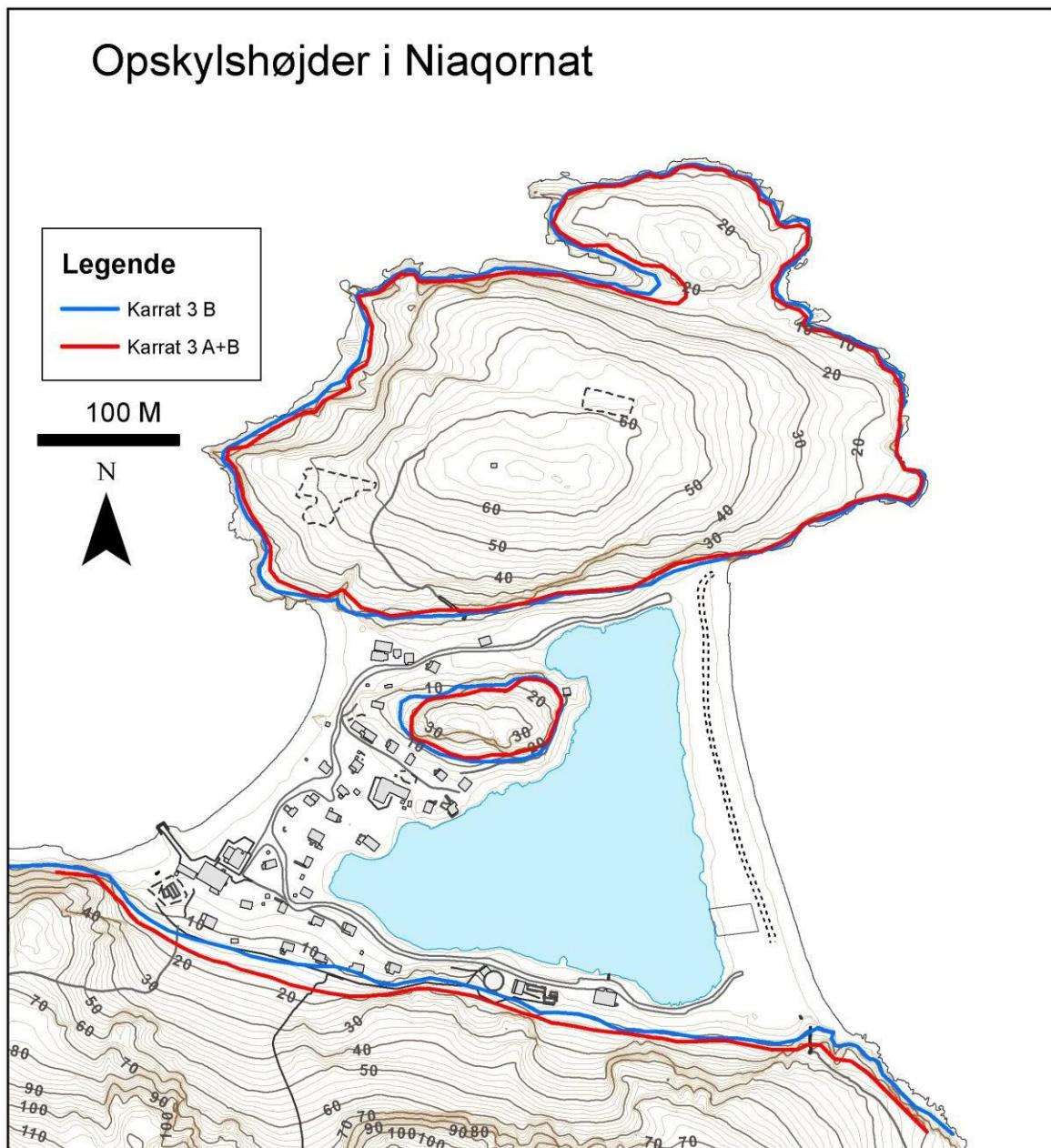
Ilusiliaq 7: Qaarsunut mallit qaartarnerannut nunap assinga, immat tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Ataaniittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Niaqornat

Niaqornanut mallit qaartarnerannut nunap assingani Karrat 3-mi ulinnganerani (+2 m) sisoortumut pisuusaartitsinermut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 8). Pisuusaartitsinerup takutippaa qarsutsinerup portussusai 9–17 meteriullutik annertoorujussuusut, taamaalillunilu nunaqarfik tamarmi qarsunneqartussaasoq, tassami taanna appasissumi inissisimammat. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siulliit

minutsit 23-it ingerlareerneranni tikiutissapput.

	Mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Niaqornat	23 min	9 – 14 m	11 – 17 m

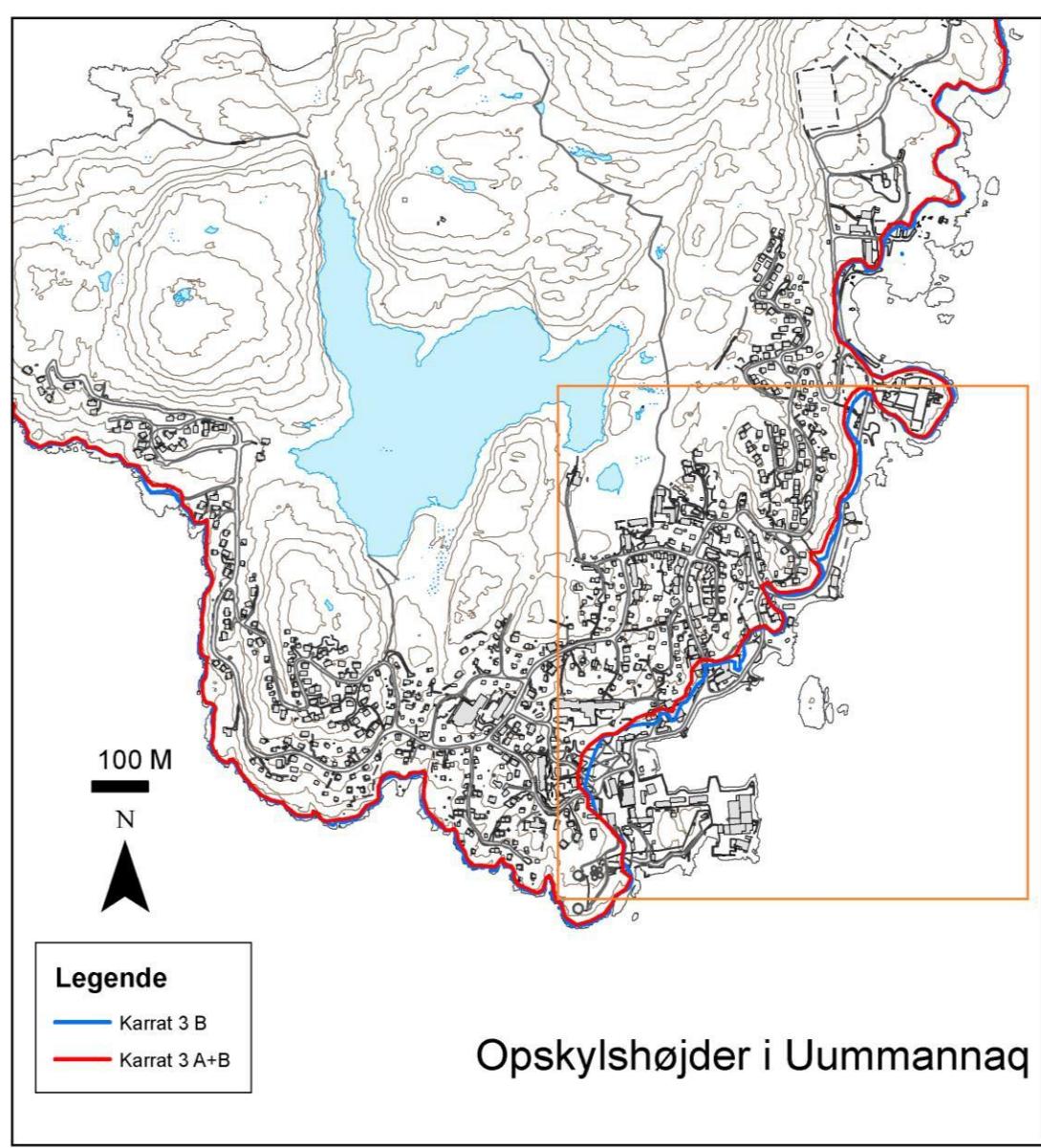


Ilusiliaq 8: Niaqornanut mallit qaartarnerannut nunap assinga, immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Ataaniittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

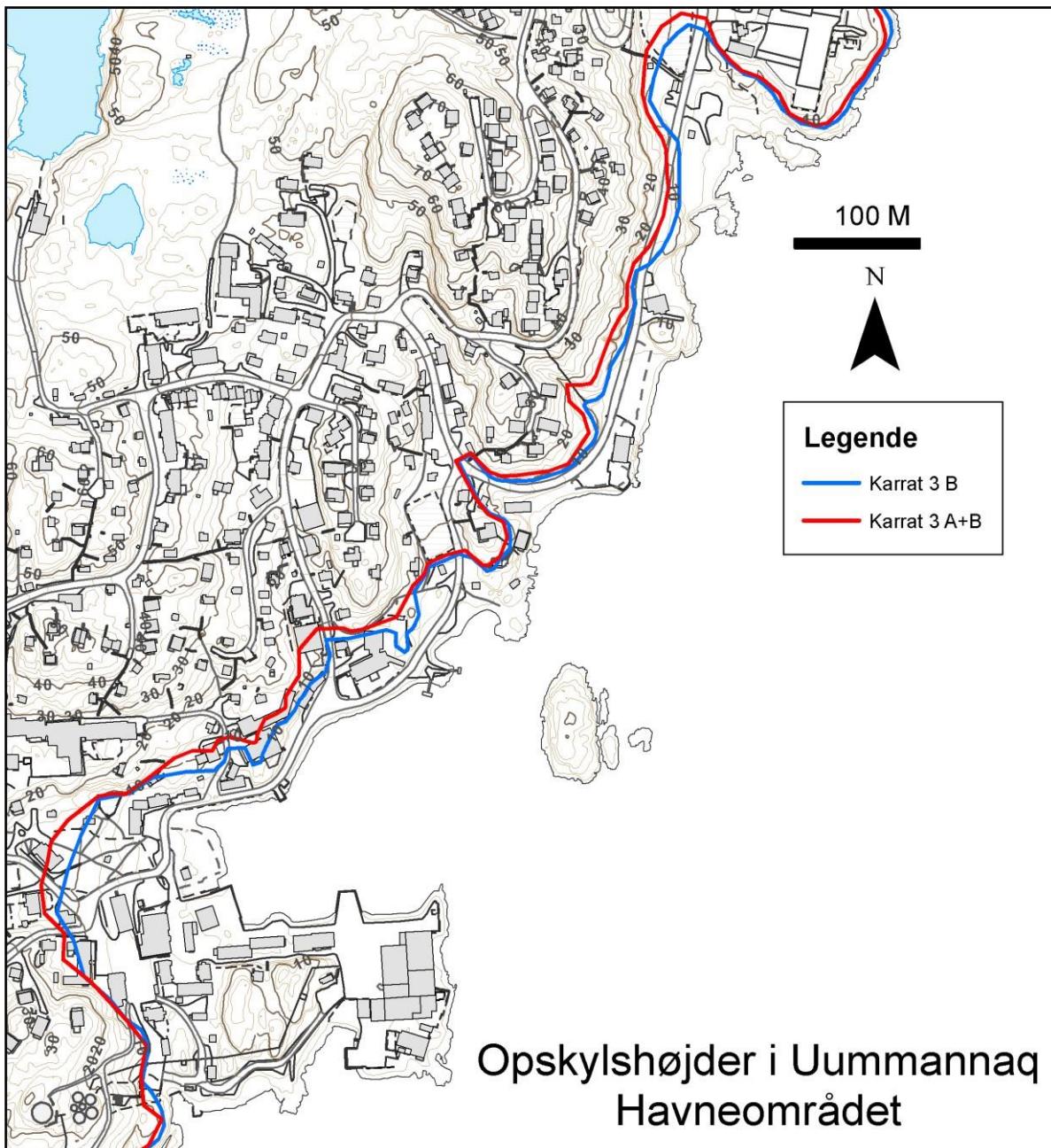
Uummannaq

Uummannamut mallit qaartarnerannut nunap assingini takutinneqarput Karrat 3-mi ulinnganerani (+2 m) sisoortumut pisuusaartitsinernut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut (ilusiliaq 9a aamma 9b). Pisuusaartitsinerni umiarsualivimmuit avannamuinnaq sumiiffiup inoqarfiusup ilaani mallit portusuujussasut eqqoriarneqarpoq. 6–14 meterinik qarsutsineq portussuseqartillugu pisuusaartitsisoqarpoq, aammalu mallit nunamut 100 meterinit annertunerusumik anngussinnaapput, (ilusiliaq 9b). Kisiannili Uummannaap annertuneraartaap sumiiffiup qarsutsivigineqartup avataaniittussaavoq (ilusiliaq 9a). Qaqqap sisoorerata kingorna mallit siulliit minutsit 30-it ingerlareerneranni tikiuttussaapput.

	Mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Uummannaq	30 min	6 – 13 m	6 – 14 m



Ilusiliaq 9a: Uummannaq mallit qaartarnerannut nunap assinga, immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Portussutsit ungasissuseraat 10 m. Aappalorujuttumik sinilimmi ilusiliaq 9b-p killilersornera takuneqarsinnaavoq. Ataaniittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

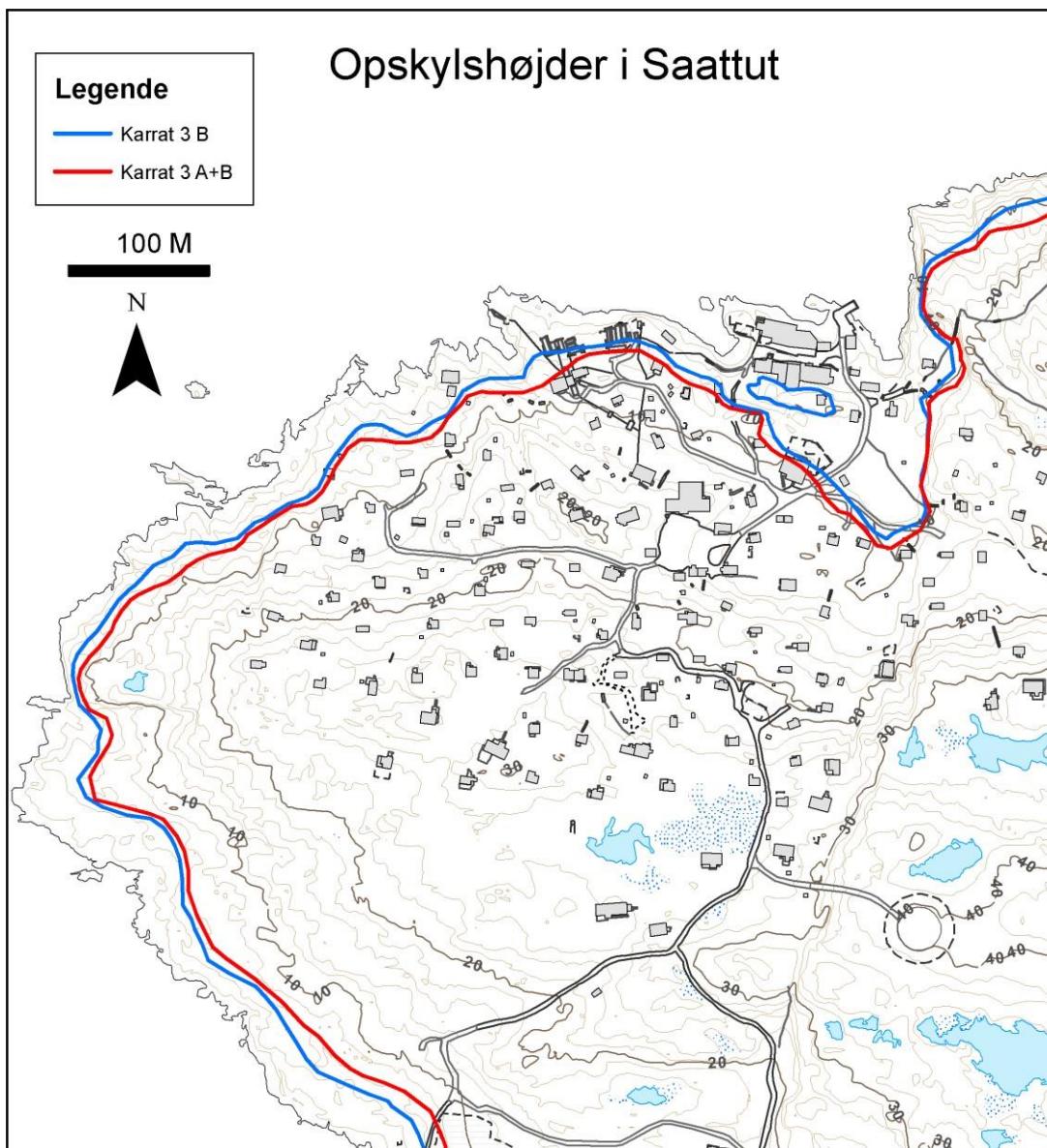


Ilusiliaq 9b: Uummannaq umiarsualiveqarfianut mallit qaartarnerannut nunap assinga, mallit qaartarnerannut nunap assinga, immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Portussutsit ungasissuseraat 2 m. Ataaniittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Saattut

Saattunut mallit qaartarnerannut nunap assingani Karrat 3-mi ulinnganerani (+2 m) sisoortumut pisuusaartitsinermut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 10). Pisuusaartitsinerup takutippaa, qarsutsinerup portussusaa annerpaamik 10,5 meteriulluni sumiiffimmi annikitsumik qarsutsissasoq, umiarsualivimmi iterlammi illuutit arlallit inissisimaffianni nunamut 100 m missaanni kuussallutik. Mallit ataatsimoornerat pissutigalugu iterlaap ilusaata qarsutsineq sakkortunerulersippasippaa. Sinerissap sinnera sinerlugu qarsutsinerup portussusai annikinnerupput, annerpaamik 4–6 m, nunamut 20–30 m kuullutik. Qaqqap sisoornerata kingorna minutsit 35 qaangiunneranni mallit siulilit tikiuttussaapput.

	Mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Saattut	35 min	4 – 10,5 m	5 – 10,5 m



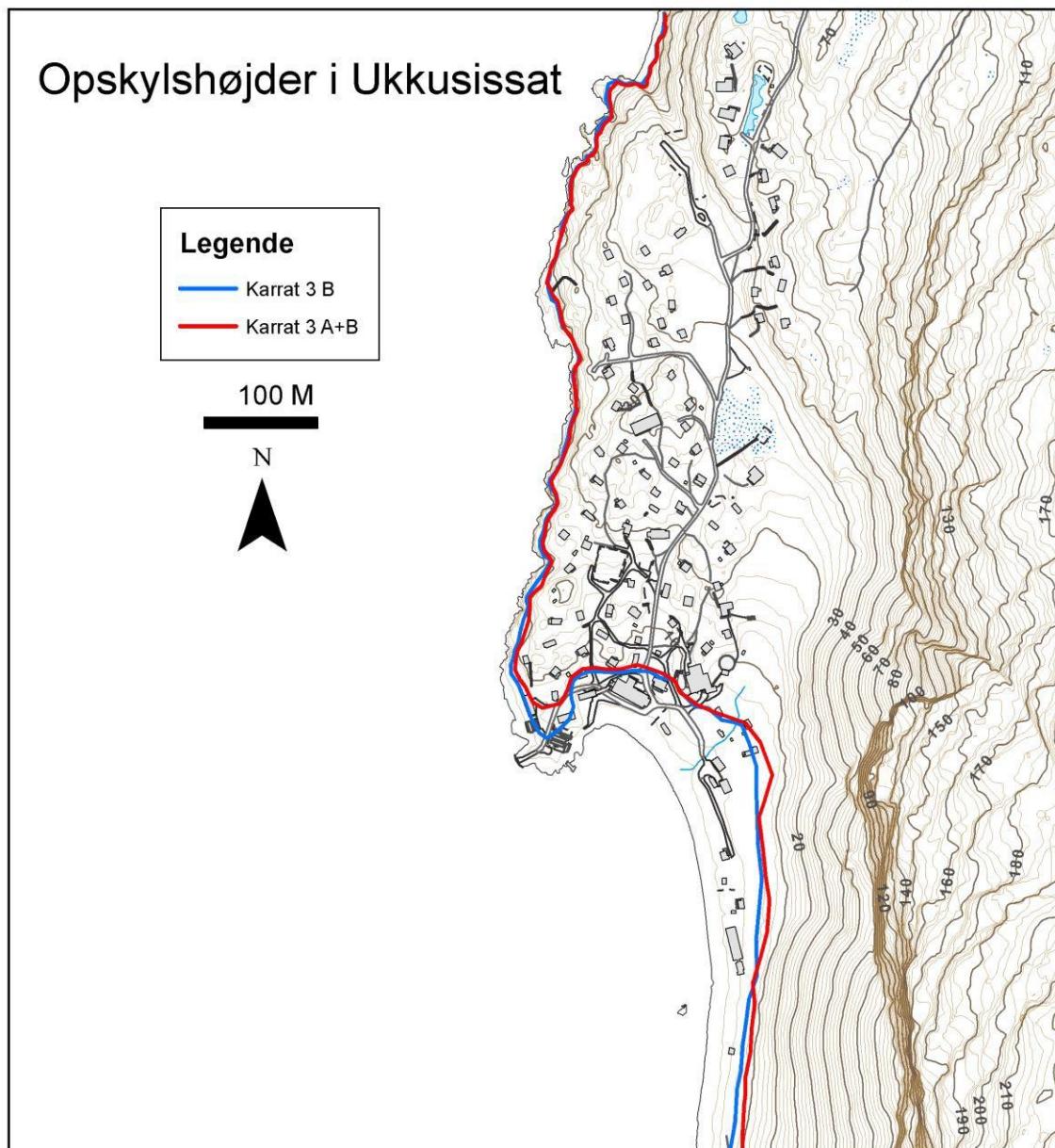
immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Ataaniittoq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Ukkusissat

Ukkusisanut mallit qaartnerannut nunap assinga Karrat 3-miit ulinnganerani (+2 m) sisoortumik pisuusaartitsinermut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 11). Ukkusisanut pisuusaartitsinerup takutippaa annerpaamik qarsutsinerup portussusaasa 5–7,5 m angusussaagaat, pingaartumik iterlammi mallit 50–75 m missaanni nunamut anngutissallutik. Sumiiffiup taassuma iluaniippuit illut arlallit. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siulliit minutsit 26-it ingerlareerneranni tikiuttussaapput.

	Mallit siulliit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B (412 x10 ⁶ m ³)	Karrat 3 Blok A+B (524 x10 ⁶ m ³)
Ukkusissat	26 min	5 – 6,5 m	5,5 – 7,5 m

Opskylshøjder i Ukkusissat



Ilusiliaq 11: Ukkusissanut mallit qaartarnerannut nunap assinga, immap tininnerani ulinneranilu immap portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermi portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Ataamittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Ikerasak

Ikerasanni mallit qaartarnerannut nunap assingani Karrat 3-mi ulinnganerani (+2 m) sisoortumik pisuusaartitisnermut qarsutsinerup portussusai pisuusaartinneqartut takutinneqarput (ilusiliaq 12). Nunaqarfimmut pisuusaartitsinermi takutinneqarpoq umiarsualiviup eqqaani, illut arlallit inissisimaffianni, qarsutsinerup portussusaasa 11 m angusussaagaat. Sumiiffiit sinnerini mallit 4–6 m portussuseralugu akunnattumik annertussuseqassapput. Qaqqap sisoornerata kingorna mallit siullit minutsit 38-it ingerlareerneranni tikiuttussaapput.

	Mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Ikerasak	38 min	4 – 10 m	4,5 – 11 m



Ilusiliaq 12: Ikerasannut mallit qaartarnerannut nunap assinga, immat tininnerani ulinneranilu immat portussusiata agguaqatigiissinna 2 meterinik qaangerlugu ulissimalluni qarsutsineq portussuseqartillugu tassaarsuarmik pisuusaartitsinermik portunerpaatut missingersorneqartut allassimallutik. Ataaniittooq nunap ilusaanut nunap assinga Asiaq-meersuuvoq.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinernik saniliussineq allattoq prof. Patrick J. Lynett

University of Southern California-meersoq prof. Patrick J. Lynett ingerlatsisoralugu Asiaq 2021-mi januaarimi tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermik suliaqartitsivoq. Takussutissiaq 4-mi Karrat 3-mut Patrick J. Lynetts-ip $380 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik annertussusilimmut "worst case" ilusiliaanut aamma NGI-p periarfissatut ilusiliaannut qarsutsinerup portussusaasa aamma

tikiunneranut piffissap akornanni sanilliussisoqarpoq. Annertussuseq Lynetts-ip pisuusaartitsinerani atorneqartoq GEUS-ip allakkiaani 9. oktober 2020-meersumit pissarsiarineqarpoq, tassani naliliisoqarpoq immap qaavaniit annertussusaa minnerpaamik $380 \times 10^6 \text{ m}^3$ -nik annertussuseqartoq. Qaqgap iluani katangartut siammarsimassusaannik misisueqqissaarneq, annertussutsinut NGI-p tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerani matumani atorneqartunut aallaavigineqarpoq, tamannalu annertussusaata annertuneruneranik kinguneqarpoq.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsineit marluk taakkua periaatsitigut assigiinngissutaat annertooq tassaavoq, Lynetts-ip pisuusaartitsinerani illoqarfimmuit/nunaqarfinnut tamaginnut immikkut qarsutsinerup portussusaa ataasiinnaalluni taamaaginnarmat, NGI-p pisuusaartitsinerani qarsutsinerup portussusai assigiinngisitaarnerullutik, najukkami immap pissusaanut aammalu nunap ilusaanut tunngasunut naapertuuttumik.

NGI-p pisuusaartitsinerani qarsutsinerup portussusai ataatsimut isigalugu Lynett-ip atugaaniit portunerulaarput, tamatumunngalu ilaatigut annertussutsit pisuusaartinneqartut portunerunerat pissutaavoq.

Asiap allakkiaani 21. januar 2021-meersumi Lynett naliliivoq, *immap ataqatigiissumik sikusimanerani qarsutsinerup portussusai pukkinnerusussaapput*. NGI-p oqaatigaa immap sikusimanera sunniuteqarsorinartoq, kisianni immap sikusimanera tassaarsuaqalerneranut taassumalu annertussusaanut qanoq sunniuteqassanersoq paassisutissat nalunaarsukkat annikitsuaraasut.

Takussutissiaq 4: NGI-p tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerata Patrick J. Lynett-ip pisuusaartitsineranut sanilliunneqarnera. Qarsutsinerup portussusai immap nalinginnaasumik portussuseqarneranut allanneqarput.

	NGI – mallit siullit tikiunneranut piffissaq	Lynett – mallit siullit tikiunnerannut piffissaq	NGI Karrat 3 Blok B ($412 \times 10^6 \text{ m}^3$)	NGI Karrat 3 Blok A+B ($524 \times 10^6 \text{ m}^3$)	Lynett Karrat 3 "worst case" ($380 \times 10^6 \text{ m}^3$)
Nuugaatsiaq	7 min	7 min	30 – 70 m	35 – 72 m	28,4 m
Illorsuit	13 min	12 min	17 – 33 m	18 – 41 m	8,7 m
Qaarsut	26 min	26 min	7 – 18 m	9 – 21 m	4,8 m
Niaqornat	23 min	25 min	7 – 12 m	9 – 15 m	3,8 m
Uummannaq	30 min	31 min	4 – 11 m	4 – 12 m	4,0 m
Saattut	35 min	32 min	2 – 8,5 m	3 – 8,5 m	1,3 m
Ukkusissat	26 min	28 min	3 – 4,5 m	3,5 – 5,5 m	1,6 m
Ikerašak	38 min	42 min	2 – 8 m	2,5 – 9 m	1,2 m

Naggasiutaasumik oqaaseqaatit inerniliussallu

NGI-p 2017-mi qaqqap sisoorneranut tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinera qarsutsinerup portussusannut aamma tikiunneranut piffissanut takuneqartunut naapertuulluarpoq, tamatumalu paasinarsisippaa pisuusaartitsineq pissusiviusunik eqqortumik takutitsisoq, aammalu pisuusaartitsineq Karrat 1-imiit, 2-miit aamma 3-miit qaqqamit sisoortoqarsinnaaneranut pisuusaartitsinernik suliaqarnissamut naleqquttoq.

NGI-p tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinerit takutippaat, Karrat 3-miit qaqqamit sisoortoqarnerani Uummannap slluani qarsutsineq ingasattumik annertoorujussuarmik portussuseqartussaasoq (takussutissiaq 1). Nunaqarfik qaninnerpaaq, Nuugaatsiaq, minutsit arfineq marluk qaangiunneranni mallinit siullernit eqqorneqassaaq aammalu nunaqarfik ungasinnerpaaq minutsit 38-it qaangiunneranni eqqorneqassalluni.

Pisuusaartitsinerup takutippaa illoqarfinnut nunaqarfinnullu qarsutsinerup portussusai annertoorujussuusussaasut. Nuugaatsiaq, Illorsuit aamma Niaqornat tamakkiisumik qarsutsivigineqassapput, Qaarsuni aamma Uummannami qarsutsinerup portussusai portusoorujussuusussaallutik. Saattuni, Ukkusissani aamma Ikerasanni ungasinnerusuniittuni qarsutsinerit sumiiffinni aalajangersimasuniinnerussapput. Taakkununnga mallerujussuartussaavoq, qaqqap sisoorneranit ungasissumiikkaluartulluunniit umiatsiat imaanarmiittut navianartorsiorsinnaallutik. Karrat 1-imiit aamma 2-miit qaqqamit sisoortoqarnera Nuugaatsiamut aamma Illorsuarnut taamaallaat aarlerinartorsiortitsisussaavoq, kisianni illoqarfinni nunaqarfinnilu allani umiarsualivinni sarfap sakkortusineranik malitseqqarsinnaalluni.

NGI naliliivoq illoqarfinni nunaqarfinnilu kalluarneqartussani mallit qaartarnerinut pisuusaartitsinerit nalorninartortaqarnerat, sisoortumiit ungasissutsip ungasilliartornerani annertusiartortoq. Taakkua naliliipput inernerisa nalorninartortaqarnerat pingartumik qaqqap sisoornerata sakkortussusaanut aammalu tassaarsuaqalernissaanut tunngassuteqartoq, ilanggullugu annertussutsit annertoorujussuit ataatsikkut nakkarnissaasa ilimanaateqarnera. 2017-mi sisoortoqarnerani kangerlummut kivorartut pitsaanerusumik paasisimaarilerneranni, qaqqamit sisoornerup sakkortussusaani nalorninartortaaasut annikinnerulersinnaassapput. Karrat 3-p ilaani assigiinngitsuni qaqqamit sisoortoqarnissaata ilimanaateqarneranut ilisimanninnerulernermi, sumiiffinnut qajannartoqartunut annertuunut atatillugu aarlerinaataasut paasisimaarineqarnerulissapput. Taamaattoq tamatumunnga ukiuni arlalinni qaqqap innartaani nikikiartuaqnerit annertuumik alapernearsorneqarnissaat pisariaqartussaavoq, tamatumalu "worst case scenario" (Ajornerpaaffianik pisoqassappat) atorlugu qarsutsinerup portussusaannut pisuusaartitsinerit allangortinngilai. Nalorninartoqarneranut pissutaasup aappaalaliliineq malillugu tassaavoq paassisutissat nalunaarsukkat illoqarfiiut nunaqarfiiillu eqqaanni immap pissusaanut tunngaviusussat annikitsuinnaanerat. Kisianni Karrat 3-miit qaqqamit sisoortoqarpat tamanna annertoorujussuusinnaammat, taamaattoq qarsutsinerup portussusaasa annertoorujussuunerat pingarnertigut takuneqartoq, immap pissusaanut paassisutissat pitsaanerulereranni annertuumik allangortussaanngilaq.

17. juni 2017 tassaarsuaqarnerani takuneqarpoq mallit siulliit annertunerpaajunngitsut, aammalu pisuusaartitsineq tikkuussivoq tamanna Karrat 3-mi pisoqarnerani tassaarsuaqarnera taamatut aamma pisinnaasoq. Taamaalilluni nalinginnaasuunngitsumik mallertoq takuneqarnerani aammalu tamatuma ilisimanerani inuit qaffasinnerusumut qimaanissamut periarfissinneqqarsinnaapput, kisianni NGI-p tikkuarpaa taamaattoqarnissaanut qularnaarisqarsinnaanngitsoq.

Tassaarsuaqarneranik pisuusaartitsinermut atatillugu Karrat Kangerluata sineriaani

kujammuinnaq sammisumi sumiiffiit qajannartoqartut pingasut taakkua GEUS-ip nalileroqqippai.

Karrat Kangerluanni satellitsikkut assilisanik misissueqqissaarnermi sumiiffiit pisoqarfiusut taakkua suli annertuumik pisoqarfiusut GEUS-ip suli takusinnaavaa. Nikikkiartuaarnerit oqaluttuassartaat aammalu sumiiffinni qajannartortaqartuni taakkunani maannakkut nikikkiartuaarnerit tunngavigalugit GEUS naliliivoq, Karrat 1-miit aamma 2-miit qaqqanit sisoortoqarsinnaanera Karrat 3-miit ilimanaateqarnerusoq. Paarlattuanik Karrat 3-miit qaqqanit sisoortoqarnerani sunniutaasussat Karrat 1-imiiit aamma 2-miit annertunerujussuupput, tassami Karrat 3-miit tassaarsuaqarnerani Uummannap sulluani illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik eqqorneqarsinnaammata. Taamaattumik GEUS naliliivoq sumiiffiit ajornartorsiorfiusut Karrat 1, 2 aamma 3 ilungersunartumik qaqqap sisoorsinnaanera annertoorujussuarmik aarlerinaateqarnerat allannguiteqanngitsoq, taamatuttaarlu tassaarsuaqarsinnaanera allannguiteqanngitsumik aarlerinaateqartorujussuusoq.

Karrat Kangerluata sumiiffiani qaqqanit sisoortoqarnera annertunerusoq tulleq qaugu imaluunniit eqqoqqissaartumik sumi pissanersoq eqqorianeqarsinnaanngilaq. Sumiiffiit annertoorujussuarmik aarlerinartoqartut arlaqarmata, taamatuttaaq tullianik annertunerusumik qaqqamit sisoortoqarnerata kingorna suli ilungersunartumik nutaanik qaqqamit sisoortoqarsinnaanera suli aarlerinaateqartorujussuusussaavoq.

Innersuussiviit

NGI report no 20200823-01-R, 26/03/2021: Tsunami hazard screening for Uummannaq fjord system – Greenland. Hazard scenario simulations and 2017 event hindcast

Asiaq Allakkiaq, 21/01/2021: Karrat 3-mi qaqqanit sisoortoqarsinnaanera aammalu Niaqornanut, Qaarsunut aamma Uummannamut mallit qaartarnerannut nunap assingi tassunga atasut

Asiaq Allakkiaq, 04/01/2021: Karrat 3-mi qaqqanit sisoortoqarsinnaanera aammalu Illorsuarnut mallit qaartarnerannut nunap assinga.

GEUS Allakkiaq, 09/10/2020: Karrat Kangerluanni qaqqamit sisoortoqarsinnaaneranut tassaarsuaqarsinnaaneranullu aarlerinaataasut pillugu GEUS-ip allakkiaa – Sulianut ilisimasanut killiffik oktober 2020.

Svennevig, K., T. Dahl-Jensen, M. Keiding, J. P. Merryman Boncori, T. B. Larsen, S. Salehi, A. M. Solgaard, and P.H. Voss, 2020. Evolution of events before and after the 17 June 2017 rock avalanche at Karrat Fjord, West Greenland – multidisciplinary approach to detecting and locating unstable rock slopes in a remote Arctic area. *Earth Surface Dynamics* 8, 1021–1038.

Paris, A., E. A. Okal, C. Guérin, P. Heinrich, F. Schindelé, and H. Hébert, 2019. Numerical Modeling of the June 17, 2017 Landslide and Tsunami Events in Karrat Fjord, West Greenland. *Pure and Applied Geophysics* 176 (7), 3035–3057.